

Gezien en gelezen

■ Harry Molkenboer

ing. H.F.A.M. Molkenboer is eigenaar van Bureau voor Toetsen & Beoordelen, redacteur van EXAMENS, tijdschrift voor de toetspraktijk en studeert aan de Masteropleiding Toetsdeskundige.

Hoe maak ik een goede toetsopdracht?

Handleiding voor toetsopdrachten en beoordelings-
formulieren in het hoger onderwijs

Evelyn van de Veen

Communicatiereeks, Voorthuizen, 2016

ISBN 978-90-825499-0-4

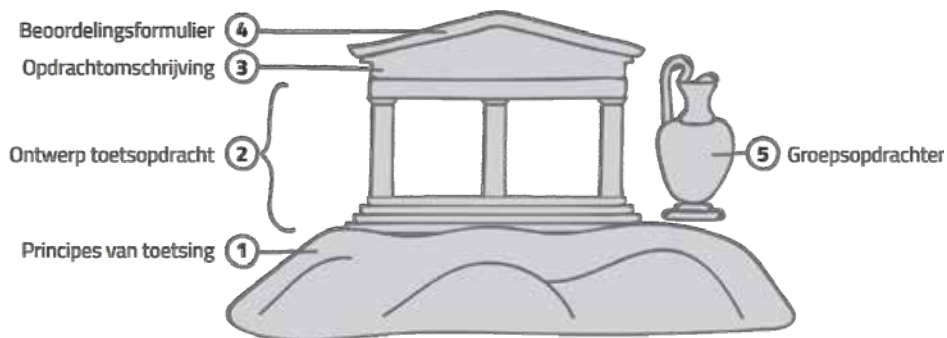
Veel docenten in het hoger onderwijs vinden het lastig om goede toetsopdrachten te ontwikkelen en te beoordelen. Volgens de auteur is een veel voorkomend probleem dat er geen duidelijke relatie is tussen de leerdoelen van een module en de manier waarop opdrachten worden beoordeeld. Om tot meer valide en meer betrouwbare resultaten van toetsopdrachten te komen, biedt het boek “Hoe maak ik een goede toetsopdracht?” een systematiek en geeft het boek praktische adviezen met voorbeelden uit de praktijk van de auteur. Het begrip toetsopdracht wordt gebruikt voor alle open toetsvormen zoals essays, presentaties, projecten, stages, practica en simulaties. Het boek laat zien dat de systematiek generiek toepasbaar is voor toetsen in opdrachtvorm.

Het boek is opgebouwd naar de metafoor van een Griekse tempel. De vijf hoofdstukken zijn

gebaseerd op vier onderdelen van de Griekse tempel en een Griekse vaas. Het proces van het ontwerpen van een toetsopdracht kan namelijk volgens de auteur worden gezien als het bouwen van een Griekse tempel (de auteur heeft klassieke talen gestudeerd).

De rots waarop de tempel komt te staan wordt uitgewerkt in hoofdstuk 1 en gaat over de principes van toetsing. In dit hoofdstuk komen kort het constructive alignment en de toetscyclus aan de orde. Daarnaast wordt uitgebreider ingegaan op de kwaliteitseisen voor toetsing.

De kern van de tempel (hoofdstuk 2) staat voor het maken van een opdrachtspecificatie-formulier dat uit drie delen bestaat: het fundament, drie kernelementen en een consistentiecheck. Het fundament omvat de leeruitkomsten en legt de rol van de toets vast; wat moet deze toetsen en waarom. Ook bevat het fundament een schematisch overzicht van de toets. De drie kernelementen zijn de drie zuilen van de tempel en staan voor de taken en producten waar de studenten aan moeten werken (1), de beoordelingscriteria (2) en de feedback en begeleiding die ze krijgen (3). De consistentiecheck betreft de relatie tussen de taken, de beoordelingscriteria en de leeruitkomsten, in de tempel weergegeven

door de verbindende architraaf op de zuilen. Op basis van het opdrachtspecificatieformulier wordt de omschrijving van de opdracht gemaakt (hoofdstuk 3), gesymboliseerd door de driehoekige voorgevel, de timpaan. Voor de omschrijving wordt een vast sjabloon dat uit zeven onderdelen bestaat voorgesteld.

Het dak wordt gevormd door het beoordelingsformulier (hoofdstuk 4). In dit uitgebreide hoofdstuk wordt de weg tot het komen van een goed beoordelingsformulier (op basis van rubrics) en tot het komen van een cijfer, beschreven.

Hoofdstuk 1 t/m 4 is relevant voor individuele en groepsopdrachten. Voor de uitdagingen bij groepsopdrachten is een extra hoofdstuk (5) toegevoegd. In de tempel wordt dit hoofdstuk weergegeven als de vaas. Er wordt niet toegelicht waarom de vaas hiervoor als metafoor wordt gebruikt. Mogelijk omdat "Er veel goede redenen zijn te bedenken om groepsopdrachten te gebruiken." Deze redenen komen samen met een groep van maximaal zes studenten bij elkaar in de vaas.

Elk hoofdstuk begint met een kernboodschap over het hoofdstuk en elk hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting. De auteur is 'ik' en de lezer wordt direct aangesproken met 'je'. De auteur gebruikt haar ervaringen als trainer waarin de ervaringen van docenten als leidraad naar voren komen. Ze heeft geen

wetenschappelijk boek willen schrijven, ze gebruikt bewust zo weinig mogelijk toetsjargon en het aantal voetnoten en literatuurverwijzingen heeft ze beperkt gehouden. Ze neemt de lezer steeds aan de hand van grote duidelijke voorbeelden en maakt uitstapjes naar andere voorbeelden met do's en dont's. Een heel aardig voorbeeld is de uitwerking om te komen tot goede beoordelingscriteria op basis van een brainstorm die tot doordachte criteria leiden. Erg inzichtelijk en leerzaam.

Het boek helpt om bij het ontwerp bewuste keuzes te maken, ook rekening houdend met de uitvoerbaarheid. Het boek is een niet-dwingend stappenplan. Het geeft info om de keuzes bewust te maken. Tot het boek behoren drie MS Word formulieren die gedownload kunnen worden voor het maken van de opdracht-specificatie, de opdrachtschrijving en een beoordelingsformulier. Het boek neemt totaal 294 pagina's in beslag: 148 pagina's zijn in het Nederlands en 146 zijn in het Engels. Het boek is dus tweetalig en kent twee voorkanten met als Engelse titel "How to assess students through assignments. A guide to creating assignments and rubrics in higher education".

Het boek is informeel geschreven en lijkt door haar opzet op een 'How do you do it'-aanpak en het leest haast als een roman. Daar moet je wel van houden. Dit verwacht je niet bij een studieboek en het is even wennen.■

VALIDE EN BETROUWBARE TOETSSCORES REALISEREN?

ADVIES, TRAINING, ONTWIKKELING
EN AUDITS

**WHITEPAPER NU
DOWNLOADBAAR**

Onze missie is:

- Verhogen van de toetsbekwaamheid van medewerkers
- Verbeteren van toetsproducten
- Verbeteren van de toetsorganisatie

VANWEGE VELE VERZOEKEN, NU OOK DOWNLOADBAAR:
afbeeldingen van de drie taxonomieën van Bloom via
www.toetsen-beoordelen.nl

Pitruslaan 11 | 7534 JB Enschede
T 085 401 19 14 | M 06 53 67 47 03
bureau@toetsen-beoordelen.nl
www.toetsen-beoordelen.nl

BTB BUREAU VOOR
Toetsen & Beoordelen

A woman in a dark blue sleeveless top stands in front of a whiteboard, gesturing with her hands. She is addressing a group of people seated at tables in a room with a brick wall and large windows. The scene is brightly lit, suggesting a professional training or workshop environment.

Maatwerktrainingen en workshops

Partner in Examinering

ASSOCIATIE EXAMENDIENSTEN

De waarde van uw diploma? De reputatie van uw opleiding? Dat wordt voor een groot gedeelte bepaald door de kwaliteit van examineren. Investeren in het proces, de kwaliteit en de kennis van examinering hebben direct effect.

Maakt u eigen examens? Dan is het goed om te weten dat u onafhankelijk advies kunt inwinnen. De Associatie biedt toetstechnisch advies en inhoudelijke ondersteuning. U kunt ons onder andere inschakelen voor de volgende trainingen en workshops.

Voorbeelden training Deskundigheidsbevordering

- BKS SKE (in het hbo)
- Ontwikkelen van toetsvragen
- Werken met toetsmatrijzen

Voorbeelden training Digitaal toetsen

- Digitale toetsen ontwikkelen
- Meer grip op toetskwaliteit met resultaatanalyses

Maatwerk

De trainingen van de Associatie zijn praktijkgericht en direct toepasbaar in de dagelijkse praktijk. Maar omdat geen enkel opleidingsinstituut hetzelfde is en de kennisbehoefte sterk kan verschillen is iedere training in meer of mindere mate maatwerk, toegespijt op de behoefte van medewerkers.

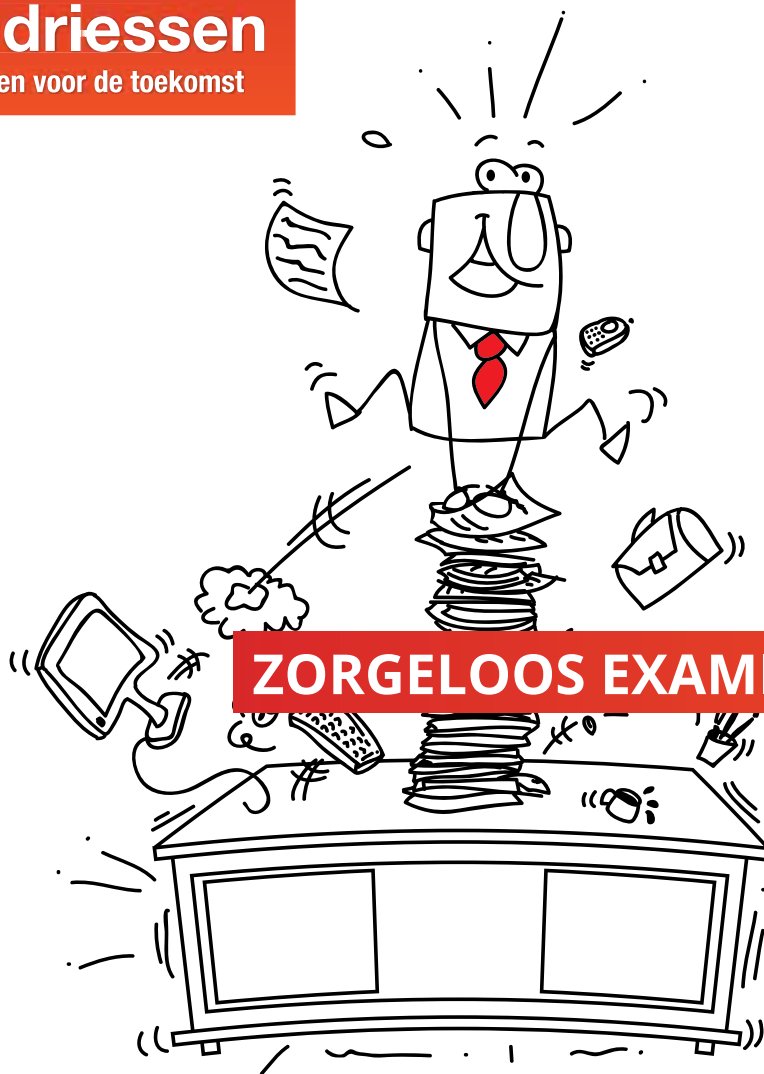
Neem gerust vrijblijvend contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Meer informatie

Voor meer informatie of het inplannen van een vrijblijvende kennismaking kunt u contact opnemen met een van onze accountmanagers op **033 - 461 21 59** of stuur een e-mail naar sales@associatie.nl.

Andriessen

toetsen voor de toekomst

ZORGELOOS EXAMINEREN

NEEM VANDAAG NOG CONTACT OP MET ANDRIESSEN:

Ga naar www.andriessen.nl of neem contact op met Manon Bonefaas

tel: 06 - 25 064 220 | mail: manon.bonefaas@andriessen.nl

- SaaS oplossing voor een efficiënt toetsproces.
- Onafhankelijk van locatie en tijd.
- Volledig verzorgd netwerk van toetslocaties.
- Inclusief gecertificeerde toezichthouders.
- Volledig inzicht in de kwaliteit van de toetsen.

ISO gecertificeerd
Informatiebeveiliging

